

c. ř. s., nařizujícího soustředění a využití látky z důvodu procesní hospodárnosti, dle něhož může strana až do konce ústního jednání přednésti nová skutková tvrzení změny žalobní prosby nezpůsobující. Rozšířením uplatňovaného důvodu příslušnosti soudu právní základ žaloby ani její prosba se nemění a žalované straně nic nevádí, aby při jednání o vznesené námitce nenapadla také nově uplatněný důvod příslušnosti dovolaného soudu. Výjimku ovšem tvoří příslušnost dle § 104 j. n., o které by žalobce ovšem žalobu dodatečně opřítí nemohl, ježto jest úmluvu, příslušnost odůvodňující, předložiti již v žalobě. Právem tedy řešil prvý soud otázku příslušnosti dle § 99 j. n. Příslušnost ta jest tu skutečně dána, jak prvý soud případně odůvodnil. Jest totiž, jak shora již řečeno, při zkoumání příslušnosti rozhodný stav v době podání žaloby. Žaloba podána byla dne 16. října 1919. Třeba pensijní spolek Škodových závodů, u něhož, jak první soud zjistil, měl žalovaný pohledávky 2994 K 51 h, požádal už dne 15. října 1919 Živnostenskou banku v Plzni, aby poukázala zaň na Deutsche Bank v Berlíně k výplatě pro žalovaného uvedenou částku, nalézala se tato pohledávka jako součást majetku žalovaného, i kdyby se byl stal poukaz ten k žádosti, tedy se souhlasem jeho, podle druhého odstavce §u 99 j. n. až do dne 21. října 1919 v místě, kde sídlil poddlužník, tedy v Plzni, poněvadž Živnostenská banka až 21. října 1919 částku zmíněnou firmě Deutsche Bank v Berlíně poukázala a tak pohledávka žalovaného vyrovnání došla. Byla tudíž příslušnost dovolaného soudu v čas podání žaloby dle § 99 j. n. založena a poněvadž vedle § 29 j. n. jen tento čas rozhoduje, zůstává na příslušnost soudu jednou již založenou bez vlivu, změnil-li se později i tento stav majetku tím, že zmíněná pohledávka později byla zaplácena, takže v čase rozhodování o námitce v obvodu dovolaného soudu se nenalézala.

Čís. 506.

Zákazem novot není vyloučeno, by v rekursu nebylo poukázáno ke skutečnostem obecně známým (státní převrat) a k předpisům zákonným.

Ustanovení § 82, odstavec prvý, a § 83, odstavec třetí, druhá věta ex. ř., vztahují se též na exekuční tituly, zřízené před státním převratem v území, jež v době vzniku exekučního titulu patřilo do obvodu bývalých království a zemí na říšské radě zastoupených, po státním převratu nebylo však přivtěleno do státní oblasti československé republiky.

(Rozh. ze dne 4. května 1920, R I 274/20.)

Okresní soud v Plzni povolil v lednu 1920 exekuci na základě notářského spisu ze dne 2. dubna 1908 sepsaného v Černovicích v Bukovině. Rekursní soud návrh zamítl. Důvody: K povolení navrhané exekuce na základě spisů a listin, které, nenáležejíce k exekučním titulům, v § 2 ex. ř. uvedeným, byly mimo obvod platnosti exekučního řádu vyhotoveny a jsou podle tam platících zákonných ustanovení k exekuci způsobilé (§ 79 ex. ř.), jest dle odstavce prvního §u 82 ex. ř. příslušným soudní dvůr první stolice, v jehož obvodu jest okresní soud, naznačený v § 4 čís. 6 ex. ř. Byl a jest tudíž k povolení exekuce na základě notářského spisu ze dne 2. dubna 1908, sepsaného v Černovi-

cích, dříve v Bukovině, nyní v Rumunsku, příslušným krajský soud v Plzni, a poněvadž dle § 51 ex. ř. příslušnost soudů tímto zákonem nařízená jest výlučnou a nutno k ní z moci úřední v každém období řízení přihlížeti, bylo rekursu vyhověno a v odpor vzaté usnesení v ten způsob změněno, že se návrh na povolení exekuce pro nepřislušnost soudu první stolice zamítá.

Nejvyšší soud změnil usnesení rekursního soudu v ten rozum, že se exekuční návrh odkazuje na krajský soud v Plzni, by o návrhu tom jako soud první stolice znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Po stránce formální se připomíná, že zákazem novot není vyloučeno, by v rekursu nebylo poukázáno k předpisům zákonným a skutečnostem obecně známým (státní převrat), dále, že jak o návrhu na povolení exekuce, tak i o rekursu dlužno, v onom směru alespoň v pravidelném, zde se vyskytujícím případě, rozhodnouti bez výsledku stran (§ 55 ex. ř., § 78 ex. ř. a § 526 c. ř. s.), posléze, že v exekučním řízení nutno nepřislušnosti dovolaného soudu dbáti v každém období řízení (§ 44 j. n.). Ve věci samé přidává se nejvyšší soud k stanovisku rekursního soudu, že dle § 82, odstavec první ex. ř. rozhodnouti o žádané exekuci byl v první stolici příslušným krajský soud v Plzni. K vývodům dovolacího rekursu podotýká se po této stránce toto: Důvodem předpisu § 82, odstavec první, právě tak, jako předpisu § 83, odstavec třetí, druhá věta, ex. ř. jest choulostivost otázky, zda na základě cizozemského exekučního titulu má se exekuce povolití, či odepřítí. Jedná se zde o otázku mezinárodního styku vlastního státu se státem cizím, k jejímuž správnému řešení připjaty jsou důležité zájmy veřejné. Právě proto zákon výjimkou z pravidla v těchto případech jednak rozhodování o návrhu na povolení exekuce přenesl na sborové soudy první stolice, jednak připustil v otázce, zda má se exekuce povolití, či odepřítí, dovolací rekurs i proti srovnalým rozhodnutím stolic nižších. Připustiti pak bez zvláštní mezinárodní dohody nebo zaručené a řádně ve známost uvedené vzájemnosti úchylku od předpisu § 82, odstavec první, ex. ř. na prospěch exekučních titulů, jež před státním převratem byly zřízeny v území, jež v době vzniku exekučního titulu patřilo do obvodu bývalých království a zemí na říšské radě zastoupených, po státním převratu však nebylo přivtěleno do státní oblasti československé republiky, není odůvodněno ani výslovným předpisem zákona, ani povahou věci. Povaha věci naopak mluví proti tomu, by řečená úchylka byla připuštěna. Jedná se zde o mezinárodní styk znova vzkříšeného československého státu jako samostatné státní individuality se státy cizími a záleží hlavně na tom, jak domovský stát exekučního titulu chová se v podobných případech k exekučním titulům, jež vznikly před státním převratem a jichž domovem byla nynější oblast československé republiky. Ponechati rozhodnutí o těchto a jiných otázkách, naznačených v §§ 79 až 81 ex. ř. v první stolici sborovému soudu jest tím naléhavějším příkazem § 82, odstavec první ex. ř., že při posunech státoprávních, přivoděných mírovými smlouvami, staly se mezinárodní styky, alespoň na čas, ještě daleko spletitějšími a že teprve se žádoucí obezřetností nutno zde raziti dráhy nové. V tom však nutno dáti za pravdu vymáhající věřitelce, že re-

kursní soud, vycházejí z názoru, že dovolací soud nebyl příslušným o návrhu rozhodnouti, měl dle výslovného předpisu § 44 j. n. odkázati věc na soud v první stolici příslušný, to tím spíše, že dle svých důvodů nebyl a dle stavu věci nemohl býti o tom v pochybnosti, který soud jest v první stolici příslušným.

Čís. 507.

Okolnost, že veřejná obchodní společnost, jež byla stranou ve sporu a zastoupena advokátem, za rozepře byla zrušena, nemá vlivu na projednávání sporu.

(Rozh. ze dne 4. května 1920, Rv II 58/20.)

Žalobě proti veřejné obchodní společnosti, jež byla za sporu zrušena a jejíž oba veřejní společníci, kteří ji tvořili, zemřeli, bylo soudy všech tří stolic vyhověno. Ne j v y š š í s o u d uvedl, pokud šlo o námitku nedostatku procesní způsobilosti, v

d ů v o d e c h:

Dovolací důvod čís. 1 § 503 c. ř. s. spatřuje dovolání v tom, že žalovaná firma za sporu byla zrušena a z obchodního rejstříku vymazána, oba její veřejní společníci, kteří ji tvořili, zemřeli, takže tu není právního subjektu na straně žalované a že přes to spor byl proveden a rozhodnut. Než právní stanovisko strany žalované je mylné. Když žalobce podal žalobu, byla zde žalovaná firma a byla také v obchodním rejstříku zapsána jako veřejná společnost, již tvořili veřejní společníci Gustav A. a Leopold A. Tato veřejná společnost udělila pro vedení tohoto sporu svému právnímu zástupci procesní plnou moc. Vedle čl. 85 obch. zák. nevede obchodní živnost společnost, nýbrž veřejní společníci pod společnou firmou. Stanoví-li tudíž čl. III obch. zák., že může obchodní společnost pod svou firmou nabývatí práv a brátí na se závazky, že může žalovati a žalována býti, nestává se tím společnost právnickou osobou, poněvadž není tu zvláštního neosobního jmění, odloučeného od společníků, pro které by provozováním obchodní živnosti vzcházela práva a vznikaly závazky, nýbrž jsou to veřejní společníci sami, kteří obchod provozují a veškerá právní jednání pro sebe uzavírají, práv nabývají a závazky na se berou, žalují a žalování jsou, ovšem vše to pod společným jménem firmy. To plyne zřejmě z ustanovení čl. 112 obch. zák., vedle kterého ručí za závazky společnosti všichni veřejní společníci solidárně v e š k e r ý m svým jménem, jakož i z ustanovení čl. 114 obch. zák., dle něhož každý k zastupování společnosti oprávněný společník může jakékoli druhy obchodů a právních jednání jménem společnosti platně uzavíratí. Třeba tedy by byla žaloba vznesena proti firmě, pod kterou veřejní společníci obchod vedou a právní jednání, z kterého se žaluje, uzavřeli, jsou po právu ve skutečnosti žalování oni sami, oni sami pod společenským jménem udělili plnou moc svému zástupci právnímu a proto okolnost, že veřejná společnost za sporu byla zrušena, ať po likvidaci ať tato ani nenastala, nemá významu pro průběh sporu, když společnost zastoupena jest právním zástupcem procesní plnou mocí vykázaným. Neboť nastala-li likvidace, což má v zápětí jen, že firmu nezastupují společníci nýbrž likvidátoři, nemá